

We are Lafleur & Bogaert, and we began making art together in 2013 when we met at the Atis Rezistans Ghetto Biennale in Port-au-Prince, Haiti—since then, we are each one half of the Haitian-Belgian art duo Lafleur & Bogaert. Our latest and perhaps most noticed project has been our participation in documenta fifteen in Kassel, Germany.

--

Frieze: Editors' Picks: Six Standout Projects from Documenta 15

" At the St. Kunigundis Catholic Church in Bettenhausen, Atis Rezistans has staged an exhibition that is, at turns, haunting and ambitious in its artistic and historical scope /// Toward the entrance of the church, Lafleur & Bogaert – an artist duo from Haiti and Belgium, respectively – have installed 'mobile pharmacies': flashing, conical sculptures covered in pills on an altar in a nook in the church."

Andrew Durbin, Editor-in-chief

<https://www.frieze.com/article/editors-picks-documenta-15>

--

ArtAsiaPacific: Hightlights from documenta fifteen

" Striking a spiritual synergy is Haitian collective Atis Rezistans inside St. Kunigundis Roman Catholic Church. Showcasing the group's Ghetto Biennale, which was established in 2009 and celebrates artists working in the Grand Rue neighborhood of Port-au-Prince, the exhibition drew connections between vodou practices and its church setting /// Elsewhere, the Haitian and Belgian duo Michel Lafleur and Tom Bogaert's sculptural columns Famasi Mobil Kongolè (2017), adorned with blister packs of medication, fairy lights, and tinsel, recall the country's mobile pharmacies and appear as shrines."

Frances Arnold, Journalist

<https://artasiapacific.com/shows/highlights-from-documenta-fifteen-kassel>

--

Feinschwarz: Documenta fifteen – ein kritischer harvest

" Ein Liebling der documenta fifteen ist die überraschende Präsentation von Atis Rezistans in der nicht profanierten, aber auch nicht genutzten Kirche St. Kunigundis im Kasseler Osten /// Im Vorraum treffen sich an verschiedenen Altären Heiliges und Profanes, insbesondere in der Pillen-Kapelle von Lafleur & Bogaert, die der Madonna haitianische Apotheken beigesellt haben und den Blick wenig subtil, doch krachend klug auf die Frage nach Heil, Heilung, Hoffnung und Möglichkeit lenkt."

Viera Pirker, Professor for Religious Education at Goethe University Frankfurt.

<https://www.feinschwarz.net/documenta-fifteen-ein-kritischer-harvest/>

--

De Standaard: Als kunstenaar lachen we om elkaars gewoontes

“ Met zijn minicollectief Lafleur & Bogaert nam hij de zijkapel voor zijn rekening. In het kitschdecor van ex-voto's, kaarsen en nepbloemen installeerden ze een 'mobiele apotheek' waarmee venters in Haïti op straat lopen. Hoe Bogaert zijn werk het liefst ter plaatse bedenkt, demonstreerde hij vorig jaar in Villa Les Zéphyrs in Middelkerke. Hij puzzelde er een fontein bijeen met gerecycleerde opblaasspullen uit plastic. In Kassel pimpte hij een oude werfkeet tot Bonbon tè majik. Er worden 'modderkoekjes' in gebakken, het type vullende voeding dat Haïtiaanse moeders uit pure armoede aan hun kinderen uitdelen. In Kassel worden de koeken onderdeel van een performance op een kleurrijke plek.”

Geert Van der Speeten, Journalist

https://www.standaard.be/cnt/dmf20220630_97605063

--

Klara: Documenta in Kassel: De top 10 van Chantal Pattyn

“ Een unieke plek is de St-Kunigundiskerk. Daar landde dit collectief uit Port-au-Prince in Haïti. Je treft er in de kapel en in de tuin werk van Michel Lafleur en Tom Bogaert. Tom is één van de twee Belgen (naast Reinaart Vanhoe van OOK_) op deze Documenta.”

Chantal Pattyn, Journalist

<https://klara.be/documenta-kassel-de-top-10-van-chantal-pattyn>

--

Artnet: Documenta 15's Focus on Populist Art Opens the Door to Art Worlds You Don't Otherwise See—and May Not Always Want to

“ The cadre of artists associated with Haiti's Atis Rezistans (Resistance Artists), at the church of St. Kunigundis, beautifully commanded that space /// Lafleur and Bogaert's kinetic sculptures felt both like celebrations of everyday creativity and otherworldly.”

Ben Davis, National Art Critic

<https://news.artnet.com/art-world/documenta-15-review-2140149>

--

Tokyo Art Beat: Documenta 15 report

“ トム・ボガート&ミシェル・ラフルール (Tom Bogaert & Michel Lafleur) の《Famasi Mobil》シリーズは、ハイチの生活に根差したユニークな彫刻作品だ。ギリシア神話に登場する名医・アスクレ庇オスの持物から着想を得たという彫刻は、全面を錠剤で覆われている。ハイチでは、鎮痛剤や抗生物質、コンドームからバイアグラの模造品まで販売する移動型薬局が多くの人にとっての医薬品の供給源だという。 ”

Yuki Saiki, Curator Goldsmiths College

<https://www.tokyoartbeat.com/articles/-/documenta15-review-2022-08>

--

Mister Motley Magazine: Een gemeenschap van parels – over twee Kasselse kerken

“ Maria hilft immer. Ook de ex votos lees ik als een poging van het individu om zich te verbinden met iets groter. Gezien, gehoord en gesteund te willen worden. Want zijn dat niet dé aspecten van hulp? En wat zijn hedendaagse manieren om dit soort verlichting te krijgen? Daarover zet Famasi Mobil Kongolè, door het samenspel van reeds in het kerkinterieur aanwezige elementen, de connotatie van een kerk en de door het kunstenaarsduo Lafleur & Bogaert toegevoegde pillen en overige rekwijsen, tot nadenken aan. ”

Laure van den Hout, Directeur/hoofredacteur Mister Motley

<https://www.mistermotley.nl/een-gemeenschap-van-parels-over-twee-kasselse-kerken/>

--

Revista 22: documenta 15 - un curatorial al duratei Jam Karet

“ În ciuda unei prime impresii leisure-kitch, instalația duoului artistic din Haiti și Belgia, Michel Lafleur și Tom Bogaert Famasi Mobil Kongolè (2017), ce adună lumânări fake de plastic, beteală strălucitoare, leduri roz și trei coloane mișcătoare acoperite cu blistere de pastile - antibiotice, prezervative, viagra de lux sau banale analgezice -, se dovedește a fi un altar închinat farmaciilor rurale mobile ce constituie pentru populația din Haiti singura sursă medicală.”

<https://revista22.ro/supliment/documenta-15-un-curatorial-al-duratei-jam-karet>

Raluca Oancea, lecturer University of Arts, Bucharest

--

Kunstverein Arnsberg: What if not the World?

“ Wir waren sehr beeindruckt von der Qualität der Arbeiten der Ghetto Biennale mit der Gruppe Atis Rezistans (Künstler des Widerstands) in der St. Kunigundis Kirche in Kassel. Es ist ein sich stetig wandelndes Künstlerkollektiv aus dem Viertel Grand Rue in Port-au-Prince, Haiti. Ihr Stil ist von der haitianischen Alltagskultur und der Voodoo-Religion beeinflusst. Wir zeigen eine Serie von Malereien sowie Voodoo Objekte des jungen Künstlers Jean Müller Milord und Skulpturen des Belgisch-Haitianischen Duo Lafleur & Bogaert.”

<http://www.kunstverein-arnsberg.de/what%20if%20not%20the%20world>

Pauline Doutreluingne, independent curator and writer based in Berlin.

--